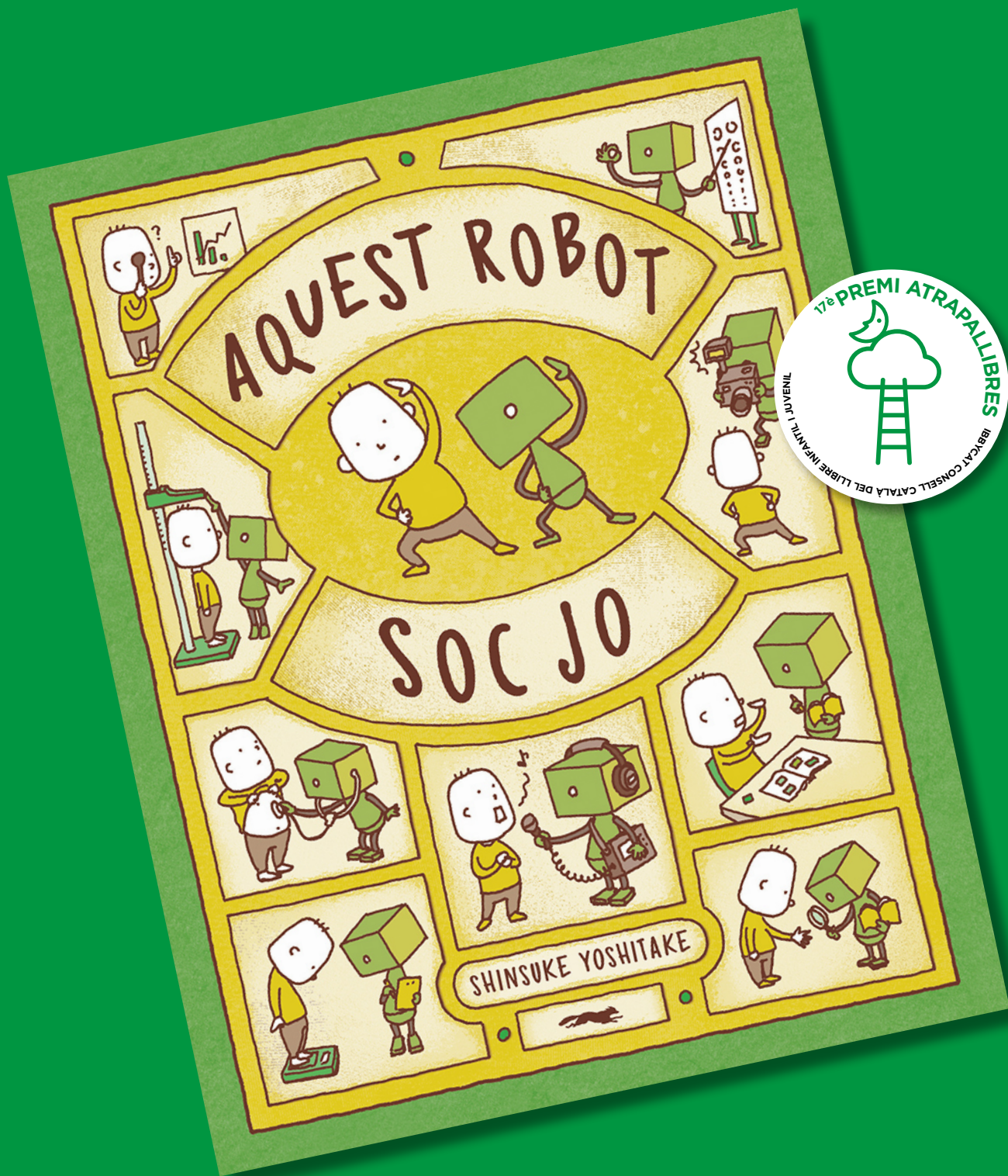

17è Premi Atrapallibres

Guia de lectura a càrrec de Montse Marcet

Fitxa

Autor/a: Shinsuke Yoshitake

Il·lustrador/a: Shinsuke Yoshitake

Traductor/a: Alicia Jiménez de Dios

Títol original:

ぼくのニセモノをつくるには ハードカバー

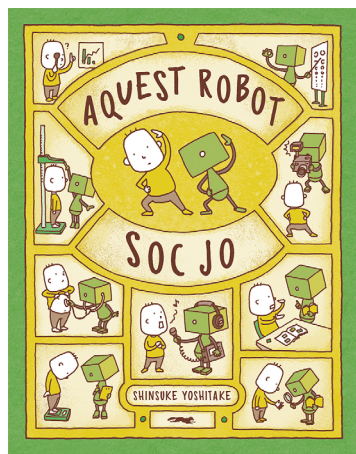
(Can I Build Another Me?)

Lloc d'edició: Barcelona

Editorial: Libros del Zorro Rojo

ISBN: 9788412078961

Premis: Aquest títol no en té, però te altres premis d'altres àlbums.

Resum

En Kenta està cansat de fer les feinetes que li mana la seva mare i ha tingut una idea fantàstica: comprarà un robot d'oferta i li ensenyarà a ser ell perquè el substitueixi. Aparentment, explicar com som ha de ser fàcil, oi? Què ens caracteritza? Els trets físics, el caràcter, les dèries? Preguntar-nos com som, com ens veuen els altres, com ens comportem depenent d'on som i amb qui, d'on venim i cap a on anem pot ser un exercici divertidíssim de seguir i de posar en pràctica, i alhora tot un repte.

El dibuix és de línia clara, amb una acurada mostra de petits detalls, enginyós i original, tot plegat amb una gamma cromàtica reduïda i, sobretot, amb molt d'humor.

Autor

Shinsuke Yoshitake va néixer a la prefectura de Kanagawa, al Japó, l'any 1973. Es va llicenciar en Arts Plàstiques a la Universitat de Tsukuba l'any 1973. És artista i escultor, a més d'autor i il·lustrador d'àlbums.

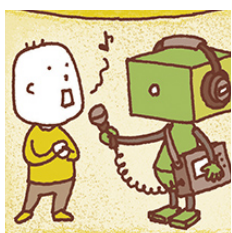
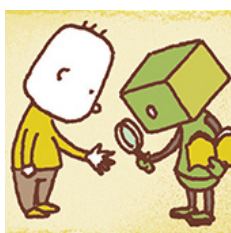
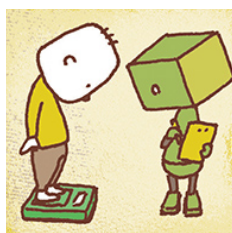
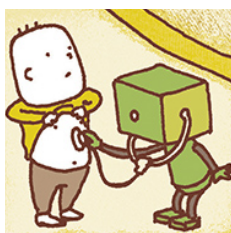
La característica principal de Shinsuke Yoshitake és que agafa petites anècdotes, petits detalls de la vida quotidiana i, amb la seva observació minuciosa, en fa una història que ens porta a la reflexió i a plantejar-nos qüestions molt profundes, però sempre amb un sentit de l'humor i una mirada irònica que fa que sigui divertit, interessant i, moltes vegades, hilarant. *Aquest robot soc jo* s'engloba en un grup d'àlbums, com *Ser o no ser una poma*, i *Què passa després?*, que s'han anomenat «llibres d'imatges conceptuals». Yoshitake té altres àlbums molt coneguts com *Atascado*, *Me aburro*, *Gotetes* o *La curiosa libreria*.

Alguns elements interessants de l'obra

El poder de les portades i les guardes.

Si observem minuciosament les vinyetes de la portada, veiem en Kenta i el robot fent tota una sèrie d'exercicis i proves, que d'entrada ens poden dur a pensar que el robot està fent una mena de revisió mèdica al nen, i quan mirem la contraportada veiem dues parelles: en Kenta i el seu robot i una nena i una robot femenina en la mateixa actitud. Això ja ens pot donar peu a comentar l'argument de l'àlbum, i el marc de cares que envolta la imatge de la contra també pot donar peu a propostes d'argument.

A les guardes anteriors, veiem en Kenta amb una cara de cansament total, fent tot de feines variades, i a les guardes posteriors hi ha un canvi substancial, perquè el veiem jugant, saltant, i fent tota mena d'activitats normals en un nen que juga amb un company, en aquest cas un robot.

A la primera pàgina ja el veiem esgotat i sense forces, cosa que porta al que vindrà a continuació, que és el Kenta explicant, en primera persona, que està cansat de fer feines de tota mena i que ha decidit comprar un robot perquè el substitueixi.

«Fart de deures, d'endregar l'habitació, d'ajudar a casa i de moltes coses avorrides, un dia se'm va acudir una idea brillant: «Crearé una còpia de mi mateix i el meu altre jo farà tot això per mi». Així que vaig gastar tots els meus estalvis en un robot.»

Així veiem que el narrador ens explica el que pensa i el que fa.

Quan el robot li demana que s'autodefineixi, comença un exercici de reflexió del personatge per tal de poder explicar com és, donant primer una descripció física externa i visible, dades biogràfiques i familiars i alguna particularitat, però aviat veurem que això és insuficient per explicar què fa que en Kenta sigui en Kenta. Aquí és on comença un exercici encara més complex de pensar-se a si mateix.

La força de les il·lustracions

Tot i que la il·lustració de Shinsuke Yoshitake és en aparença molt simple, té una força narrativa molt potent. Les cares d'en Kenta (o dels altres personatges) reflecteixen sempre el seu estat d'ànim, i les expressions corporals estan molt ben definides i també ens donen molta informació. L'autor il·lustrador treballa sempre amb retoladors negres de punta fina i, tal com explica en una entrevista, els seus dibuixos tenen una mida molt petita i després els escaneja i els fa més grans:

«Sovint les il·lustracions dels meus llibres seran 1,5 vegades més grans que els dibuixos originals, de manera sembla que les línies són relativament gruixudes en el meu treball.»

Pot resultar molt interessant, conèixer com treballa l'autor i com, amb poc material, fa les seves obres

«Aquestes són totes les eines que faig servir per treballar. Tinc un llapis mecànic per al calat i un bolígraf Copic Multiliner de 0,3 mm per als contorns finals. Tinc una goma d'esborrar normal i una goma d'esborrar en forma de bolígraf, a més d'un raspall que faig servir per netejar les molles d'esborrar. Escric en paper de còpia de mida A4.»

L'ús del color

Explica Shinsuke Yoshitake que ell no coloreix les seves il·lustracions, que no fa servir tintes, ni pintures de color, que el color l'hi posa l'equip de dissenyadors de l'editorial. En l'entrevista li pregunten per la tria dels colors:

Pregunta: **Heu esmentat que durant la vostra conversa amb Shigesato Itoi que vau titular "Vaig fugir de pintar" comentàveu la importància del color en les il·lustracions per a nens. Com decidiu quins colors hi van i a on?**

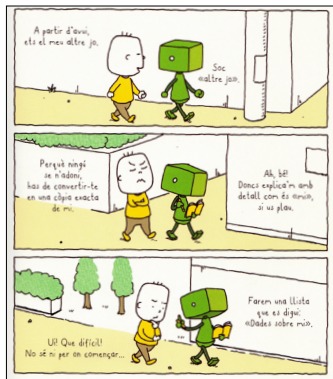
Resposta de Shinsuke Yoshitake: **En primer lloc, faig saber al dissenyador què estic pensant, ja sigui amb idees generals o amb una manera concreta de treballar que un personatge es vegi. De vegades els faig saber que no penso en res. (Riu.) En general ho deixaré al dissenyador. Tots fan una feina increïble, de manera que normalment no tinc res a afegir quan està acabat.**

El llenguatge narratiu

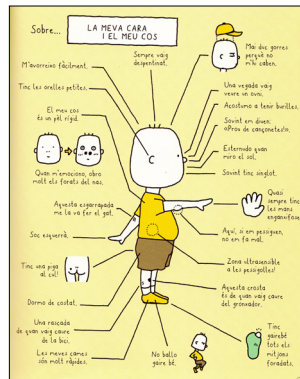
Shinsuke Yoshitake juga en aquest àlbum amb molt bona part del llenguatge del còmic, però també del llenguatge narratiu de l'àlbum.

Podem trobar molta varietat depenent del que vol transmetre: vinyetes, esquemes, seqüències, panoràmiques, fins i tot bafarades per mostrar-nos el que pensa en Kenta.

VINYETES

ESQUEMA

SEQÜÈNCIA

VINYETES AMB BAFARADES

PÀGINA SENCERA

DOBLE PÀGINA A SANG

El tema principal

Els àlbums de Shinsuke Yoshitake habitualment parteixen d'anècdotes, de fets petits i aparentment sense importància, però parlen d'aspectes de la vida realment importants, profunds i fonamentals.

En aquest cas, del que ens parla aquest àlbum és de descobrir com som, què és el que fa que cadascú de nosaltres sigui únic i diferent dels altres i com hem de fer un exercici complex i minuciós per poder-nos conèixer a nosaltres mateixos.

Aquestes històries aparentment senzilles i divertides contenen profundes reflexions i ens donen peu a fer-les també nosaltres, si volem.

Possibles propostes per a una presentació suggerent de l'obra i la seva mediació:

ABANS

— Què ens suggereix la coberta? Una observació detallada de les cobertes ens pot servir per començar a intuir què ens explicarà. I si en tornem a parlar quan ja haguem llegit l'àlbum, hi sabrem veure moltes més coses.

— Podem presentar l'àlbum amb la mascareta d'un personatge que no coneguim per jugar a tapar-nos la cara i donar una aparença diferent de la que esperen veure.

— Preguntem què ens suggereix el títol: som un robot? Ens ha copiat? Ens ensenya coses?

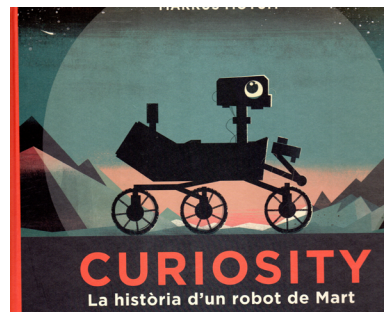
DURANT

— Podem proposar fer una primera lectura en solitari, atenta i sense presses, i en una sessió a l'escola, una segona lectura per parelles que doni peu a anar comentant com es va presentant en Kenta i que permeti opinar entre els dos lectors com ho farien ells.

DESPRÉS

— Alguns robots estan dissenyats per fer feines que els humans no volem o no podem fer. Podem presentar l'àlbum *Curiosity* i veure la feina que està fent aquest robot a Mart.

— I també podem presentar un llibre de coneixements que es diu *El nostre planeta. Robots*, de l'editorial Monsa, que ens parla dels diferents robots i com ens envolten en la nostra vida quotidiana.

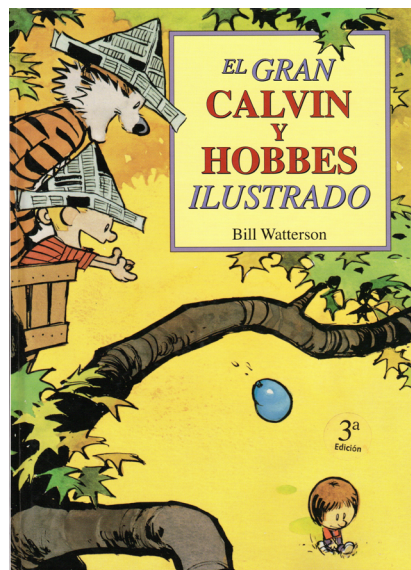

— També podem proposar de fer l'exercici que se li planteja a en Kenta per tal que es defineixi, per provar de definir-nos seguint el mateix esquema:

- Dades sobre mi
- Sobre la cara i el cos
- Coses que m'agraden i coses que no
- Coses que puc fer i coses que no
- He canviat molt comparat amb com era de petit?
- L'arbre genealògic de la família
- Com seré de gran?
- Estic sempre del mateix humor?
- Com em veuen els altres?

- Em comporto igual a tot arreu i amb gent diferent?
- Hi ha coses que només se jo?
- Quin dibuix faria del meu cap per aglutinar el que m'agrada i el que soc? (Com a la pàgina 27 de l'àlbum)

— Podem mostrar les vinyetes del còmic *Calvin i Hobbes*, volum número 5, quan el Calvin crea dobles perquè li facin les feines que ell no vol fer, i veure els embolics que això comporta. I què pot significar fer un doble nostre idèntic del tot, amb els nostres defectes i virtuts.

Mapa de preguntes per a conducció d'una conversa literària al voltant d'aquesta obra

Seguint el mètode d'Aidan Chambers en el seu llibre *Dime*, proposem tres nivells de preguntes: bàsiques, generals i específiques.

No cal fer-les totes, dependrà de com es vagi desenvolupant la conversa.

PREGUNTES BÀSIQUES:

- Quines coses t'han agradat d'aquest llibre?
- Quines no t'han agradat?
- Hi ha alguna cosa que no haves vist mai en un llibre?
- Has trobat alguna cosa que t'hagi agafat totalment per sorpresa?
- Hi ha alguna cosa que no has entès?
- Et recorda alguna altra història que haguessis llegit? En què s'hi assembla? En què se'n diferencia?

PREGUNTES GENERALS:

- Quan vas veure el llibre, abans de llegir-lo, quina mena de llibre vas pensar que seria? I quan el vas llegir, era el que t'esperaves?
- Coneixies l'autor? Has llegit algun altre llibre seu?
- Si l'autor, Shinsuke Yoshitake, et preguntés què milloraries del llibre, què li diries?
- T'has plantejat mai si et sabries definir com ets?
- T'agradaria tornar-lo a llegir?
- El recomanaries a algun amic o amiga? Què li diries per tal que tingués ganes de llegir-lo?

PREGUNTES ESPECÍFIQUES:

- Qui ens explica la història, el narrador, és en Kenta o és un narrador que està fora, que no ens diu com se senten els personatges?
- Et sembla que la història es podria explicar d'una altra manera? Sense il·lustracions seria més difícil d'explicar? O més fàcil?
- L'autor ens explica que ell no tria els colors que posa als seus dibuixos. Tu els canviaries?
- Et sembla que et coneixes a tu mateix?
- Et sembla que seria fàcil crear un doble teu?
- Si poguessis tenir un robot que fes de tu, què li faries fer?
- Et sembla «ètic» fer-li fer les feines a un doble o a un robot?
- Ara que ja has llegit l'àlbum, què creus que ens expliquen les guardes finals?

Bibliografia adicional

DROUSIE, Benoît, *Mare robot*. Baula, 2019
FRETLAND VAN VOORST, Jenny. *El nostre planeta. Robots*. Il·lustr. Pau Morgan. Monsa, 2018.
MOTUM, Marcus. *Curiosity. La història d'un robot de Mart*. Flamboyant, 2018.
WATTERSON, Bill. *El Gran Calvin y Hobbes Ilustrado*. Edicions B, 2007.

I si els mediadors teniu ganes de llegir sobre la relació entre robots, dobles, androides i humans, podeu recuperar la pel·lícula *Blade Runner* de Ridley Scott i/o llegir dos llibres de Kazuo Ishiguro:

ISHIGURO, Kazuo. *La Klara i el sol*, Anagrama, 2021
ISHIGURO, Kazuo. *No em deixis mai*, Anagrama, 2017

